

Regeringskansliet
Næringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se
n.nationellplan@regeringskansliet.se

Deres ref:

Vår ref:
201700714-7

Saksbehandler:
Eva Næss Karlsen, 90063086

Dato: 30.11.2017

Arkivkode:
014

REMISSVAR (HØRINGSSVAR) - SVERIGES NASJONALE PLAN FOR TRANSPORTSYSTEMET 2018-2029

Innledning

Vi viser til Trafikverkets forslag til nasjonal plan for transportsystemet for perioden 2018-2029 som ble sendt på høring (remiss) den 31. august 2017. Høringssvar skal sendes til Næringsdepartementet senest den 30. november 2017.

Samarbeidsalliansen Osloregionen er et strategisk samarbeid mellom 79 kommuner og 5 fylkeskommuner (län) på Østlandet i Norge. Alliansens mål er å styrke Osloregionen som en konkurransedyktig og bærekraftig (hållbar) region i Europa. Våre hovedsatsinger er areal- og transportplanlegging, næringsutvikling og internasjonal profilering. Samarbeidsalliansen er en politisk organisasjon, med et styre bestående av ordførere fra regionen. Styreleder er byrådsleder i Oslo, Raymond Johansen.

Osloregionen har et godt samarbeid med flere svenske partnere. Vi vil spesielt nevne Mälardalsrådet i Stockholmsregionen og Göteborg-Oslo samarbeidet. Vi gjennomfører nå et felles prosjekt med Mälardalsrådet der samarbeid og kontaktintensitet mellom virksomheter i Stockholmsregionen og Osloregionen kartlegges. Arbeidet ferdigstilles i begynnelsen av 2018. Göteborg-Oslo-samarbeidet ble etablert i 1995 og er et politisk samarbeid mellom Akershus fylkeskommune, Göteborg stad, Oslo kommune, Østfold fylkeskommune og Västra Götalandsregionen.

Vi viser også til svensk-norsk jernbanekonferanse arrangert 23. mai 2017 på Voksenåsen i Oslo, der regionale og nasjonale politikere fra Norge og Sverige deltok. Vedlagt er resolusjon (kungörelse) fra konferansen om grensekryssende jernbanekorridorer mellom Sverige og Norge.

Osloregionen ønsker å gi remissvar til forslag til Sveriges nasjonale plan for transportsystemet. Bakgrunnen for dette er at Osloregionen er tett integrert med Sverige, gjennom transportsystemet i grenseområdene, vårt samarbeid med Göteborg- og Stockholmsregionene og transportsystemet som del av et større europeisk infrastruktur-nettverk. Den videre utviklingen av et effektivt og miljø- og klimavennlig transportsystem i Skandinavia er avgjørende for å styrke konkurransekraften og for en bærekraftig (hållbar) utvikling.

Osloregionens innspill til høringen (remissvar)

EUs TEN-T nettverk og grenseoverskridende samarbeid

Osloregionen har sammen med Østlandssamarbeidet gitt innspill til EU-kommisjonens høring om Trans-European Transport Network, se vedlegg. Disse innspillene er også relevante for nasjonale transportmyndigheter i Sverige og Norge. Vi har i høringen til EU fremmet følgende tre hovedsynspunkter:

- Viktigheten av den videre utviklingen av kjernenettverket (core-network corridors) i TEN-T og det nordiske triangelet. I høringssvaret til EU peker vi på behovet for å styrke forbindelsen Oslo – Gøteborg i senere revisjoner av kjernenettverket. Videre påpeker vi at strekningen Oslo – Stockholm er utelatt i det nordiske triangelet og at denne bør inkluderes ved revisjonen i 2021. Det er viktig at svenske myndigheter også arbeider for å inkludere og styrke satsingen på disse strekningene i kjernenettverket i TEN-T.
- Grenseoverskridende prosjekter er kompliserte, involverer transport-myndigheter fra flere land og kan møte utfordringer med hensyn til juridiske, økonomiske, finansielle og andre forhold. Vi har i vårt høringssvar påpekt behovet for veiledning, kompetansebistand og assistanse (juridisk, økonomisk og teknisk) fra ekspertise i EU-kommisjonen.
- Vi etterlyser nasjonale myndigheters involvering av regionale myndigheter og aktører i tidlig fase i grenseoverskridende infrastrukturprosjekter. Vi oppfordrer EU-kommisjonen til å inkludere involvering av regionale aktører ved oppdatering av «TEN-T guidelines», herunder at nasjonale myndigheter bør utarbeide årlig statusrapport og gjennomføre årlig statusmøte på relevante TEN-T prosjekter.

Norge deltar i TEN-T nettverket gjennom EØS-avtalen, men ikke i finansieringsordningen Connecting Europe Facility (CEF). Osloregionen oppfordrer svenske myndigheter til å bruke finansieringsmulighetene som Sverige har som EU-medlem og deltaker i CEF, i planlegging og gjennomføring av infrastrukturprosjekter.

Vi vil også understreke viktigheten av et godt samarbeid mellom transportmyndigheter i de nordiske landene. Det er svært viktig at konsekvensutredninger (KVU)/ åtgårdsvalsstudier for grensekryssende transport (gods- og persontransport) gjennomføres i samarbeid mellom norske og svenske myndigheter. Vi vil oppfordre til at regionale myndigheter og aktører også involveres i tidlig fase i utredningsarbeidet.

Grensekryssende forbindelser

I Trafikverkets forslag er det beskrevet brister i strekningene Oslo-Gøteborg og Oslo – Stockholm, med kapasitetsproblemer og lange reisetider. Vi støtter Trafikverkets vurdering og ønsker å gi komplimenter til svenske myndigheter og deres oppmerksomhet på betydningen av å forbedre infrastrukturen i disse korridorene. For strekningen Oslo – Stockholm er det i den norske nasjonale transportplanen, vedtatt i Stortinget juni 2017, at det skal startes opp arbeid med en KVU (åtgårdsvalsstudier) for Kongsvingerbanen. Osloregionen støtter dette. Kongsvingerbanen betjener flere togprodukter der samtlige har betydelig vekst. For gods på bane er korridoren meget viktig. Ca. 50 togpar passerer ukentlig over Charlottenberg til/fra destinasjoner i Sverige og i Nord-Norge.

Forbindelsen mot Gøteborg over Halden er imidlertid minst like viktig, blant annet med tanke på godstransporten. Forbindelsen er viktig for å øke jernbanens andel av importen av gods til Norge, både fra Sverige og fra andre land. I denne korridoren har jernbanen tappt markedsandeler til veitransport. Kun 8-10 togpar passerte ukentlig over grensen i 2016. Til sammenligning passerte mer enn 3800 tunge kjøretøy over Svinesund eller Ørje per dag (årsdøgnetrafikk) på E6 eller E18.

Det er behov for felles planlegging på strekningen Halden – Gøteborg, i et samarbeid mellom norske og svenske myndigheter. Målet må være dobbeltspor på hele strekningen. Etter innspill fra Osloregionen og Østlandssamarbeidet er det i den norske transportplanen vedtatt at den norske regjeringen skal ta initiativ til felles planlegging med Sverige (KVU/åtgårdsvalsstudie) for utvikling av jernbane med dobbeltspor på strekningen Halden – Gøteborg med sikte på å øke jernbanens attraktivitet for gods- og persontrafikk.

For å få fortgang i arbeidet bør det også vurderes alternative finansierings- og organisasjonsmodeller som kan bidra til raskere planlegging og utbygging. Vi oppfordrer svenske myndigheter til å støtte initiativet fra norske myndigheter og at samarbeidet formaliseres slik man kan komme raskt i gang med felles planlegging av jernbanestrekningen Halden – Gøteborg. Med henvisning til forslaget over, vil vi også oppfordre til at regionale aktører i Sverige og Norge involveres i arbeidet.

Godstransport

En betydelig andel av godstransporten til Norge går gjennom Sverige. Osloregionen er innfallsport for en stor del av importen av varer til Norge. Store deler av eksporten fra Norge går også gjennom Osloregionen og videre gjennom Sverige. Mer enn 70 % av godstransporten skjer med lastebil. I 2016 økte lastebiltrafikken over Svinesund med 5,5 prosent, og økningen er det i stor grad østeuropeiske vogntog som står for.

Befolkningsveksten betyr økte godsmengder (fraktvolymer) i årene fremover. Dersom lastebil skal stå for like stor andel av transporten som i dag, vil dette føre til et stekt press på veikapasiteten, blant annet E6, og skape store miljøutfordringer i byene. Mange av lastebilene fra Øst-Europa er ikke utstyrt med nyeste motorteknologi, og representerer betydelig klimautslipp og lokal forurensning.

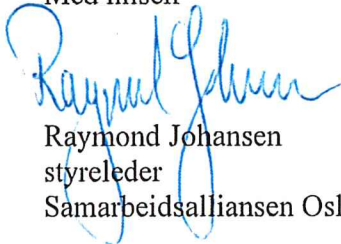
Vi vil understreke betydningen av at nasjonale myndigheter øker sitt fokus på utfordringer innen godstransporten til og fra Norge og Sverige. Det er en ambisjon om å få mer gods over fra vei til jernbane og sjø. Det er nødvendig at jernbanen på strekningene Oslo-Stockholm og Oslo – Gøteborg og videre mot kontinentet prioriteres, for å ta større godsmengder (fraktvolymer) på bane.

Samtidig som jernbaneutbygging må prioriteres, er det viktig at nasjonale myndigheter legger til rette for teknologiutvikling og innovasjon for å fremme overgang fra fossil energi til nullutslipp og fornybart drivstoff i veitransporten, spesielt for tyngre kjøretøy (fordon). Her kreves det grenseoverskridende samarbeid, slik at det er tilgjengelig infrastruktur for miljø- og klimavennlig drivstoff langs transportkorridorene.

Oppsummering

Osloregionen vil understreke at jernbanen skal være ryggraden i Nordens fremtidige transportsystem. Vi støtter Trafikverkets initiativ om et nordisk forum for transportplanlegging og oppfordrer til at dette gis høy prioritet. I tillegg til et felles nordisk forum og felles planleggingsprosesser er det avgjørende at myndighetene setter av tilstrekkelig kapasitet og ressurser til planlegging og utbygging.

Med hilsen

Raymond Johansen
styreleder
Samarbeidsalliansen Osloregionen

Vedlegg:

- Consultation on the implementation of Trans-European Transport Network (TEN-T)
- Resolusjon *Fra ord til handling* fra svensk-norsk jernbanekonferanse på Voksenåsen 23. mai 2017.

Kopi til: NTP-sekretariatet
Samferdselsdepartementet
Østlandssamarbeidet
Svenske samarbeidspartnere